

Tummas Arabo: — Møguleikar eru fyrri samstarvi. Annars hevði eg ongantið átið mær hesa uppgávu

siga grønlendingum, islendingum ella føroyingum, hvat teir skulu gera. Men vit kunnu siga teimum, hvussu teir kunnu arbeiða, um teir vilja arbeiða við hesum ella hasum málinum.

Hvat viðvíkur Grønlandi so eru norðurlendskir pengar í lótu við til at figgja eina smoltstøð í Godthåb. Í dag verður tosað um ymisk mál, sum skulu fremjast í Grønlandi við m.a. stuðuli gjøgnum Vestnorden-projektið.

Í hesum sambandi er Tummas Arabo longu farin til Grønlands at tosa við grønlendingar. Hann hevur annars verið í Grønlandi í oktober og síðani tá hevur Vestnorden-skrivstovan í Føroyum ráðgivið grønlendingum í nógvum spurningum eitt nú innan laksaaling, skipabygging, skipatýpur, útflutningsmarknaðir, hvørjar møguleikar grønlendingar hava við tí stóra náttúru-rikidøminum o.s.fr.

— Eg hugs, sigur Tummas Arabo, at grønlendingar eru sera fegnir um hetta samarbeiði, tí teir hava veruliga tørv á at koma til okkara og brúka tær royndir, ið eru í einum geografiskum øki, sum í ein stóran mun liggur sera tætt uppá teirra øki.

At kunna seg

Ein av høvuðsuppgávunum hjá Tummasi er tí at kunna seg við nærum alt, sum fyrirfer innan tey ymsu økini í fleiri norðanlondum. T.d. at hava vitan um, hvat norðmenn, islendingar og føroyingar hava funnið fram til, soleiðis at tað ber til at skifta know

how millum londini.

Uppá fyrispurning um tað ikki er trupult at rokja allar hesar uppgávur heilt einsamallur, sigur Tummas Arabo, at tað er tungt at vera einsamallur í einum so stórum geografiskum øki, men har kemur móguliga parlømentariski bólkurin hjá Løgtingi, Landstingi og Altingi til hjálpar, tí teir skulu hava eina skrivstovu. Tað hevði tá verið rætt at sett hesi saman við okkara arbeiði. Tað hevði lætt um, og úrslitini høvdu verið betri.

Í lótu stuðul Vestnorden-bólkurin ymsum projektum við umleið eini mill. kr. — Stuðulsskipanin virkar á tann hátt, at tað verður givin stuðul í upp til trý ár.

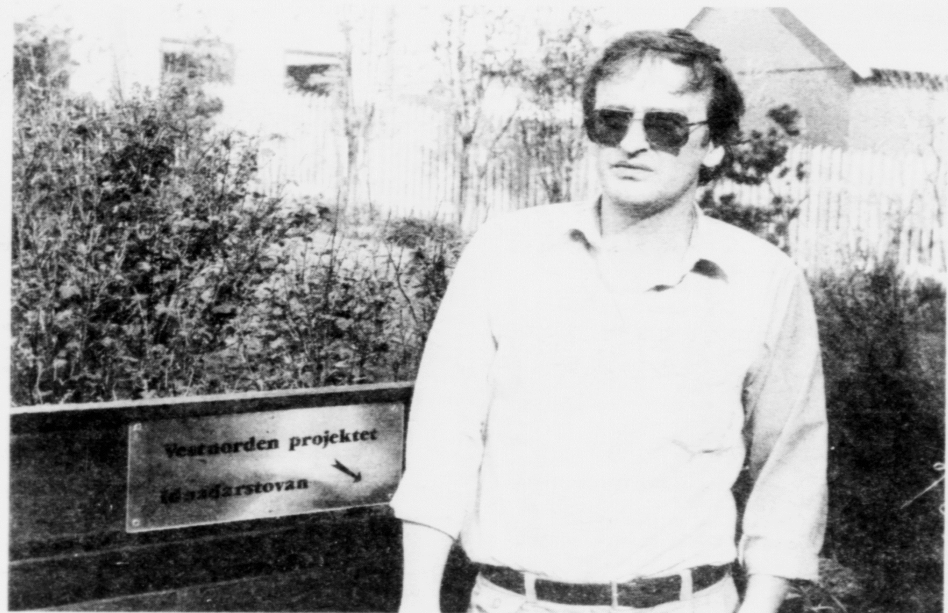
Stórir tørvur

— Nú hevur tú arbeiðt í hesum starvi í skjótt tvey ár. Metir tú at tørvur er á einum slíkum samarbeiði í framtíðini?

— So avgjørt. Her liggja ómetaliga stórir møguleikar. Kunnu vit í hesum partinum av norðuratlantshavinum arbeiða saman og sameina tað stóra rikidømið, soleiðis at partarnir kunnu geva og fáa aftur, so hevði tað verið eitt stórt framstig. Tí bæði menniskjalig virði og náttúrurikidømi er ómetaliga stórt. Vit hava heilt nógva at læra av hvørjum øðrum.

— Heldur tú, at hinar tjóðirnar í hesum økinum trágva líka nógva sum tú uppá eitt slíkt samarbeiði?

— Tað er ójavn, hvat teir ymsu partarnir halda um henda spurningin. Tað er nevniliga eingin loyna, at tað í hesum økinum finnst kreftir, sum ikki



eru hugaðar fyrri, at ov nógva samstarv skal vera. Vit hava jú nógva felags eyðkenni. T.d. eru øll londini uttanfyri EF, nærum. Tað er ikki vist, at øll londini eru so fegin um, at vit fáa ov nógva veruligt samarbeiði.

Tað er ikki vist, at allir partar eru sinnaðir fyrri, at handilssambandið verður ov gott í norðuratlantshavi.

— Men heldur tú sjálvur hetta er rætta leiðin at ganga?

— Eg hevði ongantið átið mær eina slíka uppgávu, um eg ikki metti, at tað eru møguleikar við samstarvi tvørturum í norðuratlantshavi.

Stutt- og langfreistað projekt

— Hvørji ávis projekt heldur tú fara at fáa serligan týðning tey

næstu árin í hesum samarbeiði?

— Vit kunnu byta projektið upp í stuttfreistað og langfreistað projekt. Hvat viðvíkur teimum stuttfreistaðu so rokni eg við at londini far at arbeiða rættiliga nógva saman við tekniskum spurningum t.d. viðvíkjandi fiskivinnuni. Møguliga eisini orkuloysnir. Eitt nú kunnu norðmenn lata týðandi know how. Her hugs eg eisini um nakað slíkt sum kolagrevsturin á Svalbard. Føroyingar hava longu verið á Svalbard, og fólk haðani hava verið í Fø. ym í hesum sambandi. Men eisini islendingar eru sinnaðir at fáa eitt ávist samarbeiði við kolanámsvinnuni á Svalbard.

Tummas Arabo upplýsir viðari, at hann júst nú hevur fingið fyrispurning úr Íslandi, har orkustovnurin har ynskir at frætta nakað um kolanámsvinnu á Svalbarði og um teir menn, sum hava vitjað í Føroyum í hesum sambandi.

Hvat viðvíkur langfreistaðum projektum heldur Tummas Arabo, at tað hevur stóran týðning, at samferðslu viðurskiptini millum londini eru í lagi.

Harafturat er ætlanin at skipa fyrri felags fiskivinnuundirvising í øllum

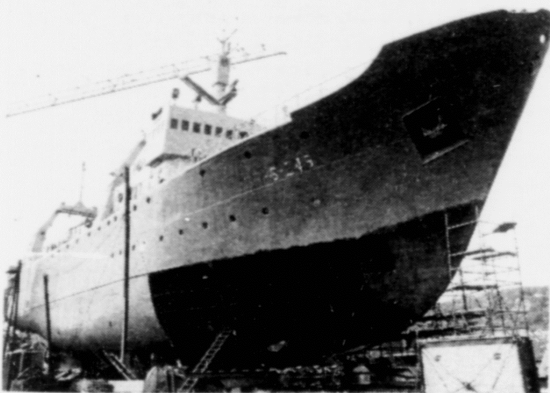
londunum í Norðuratlantshavi — Íslandi, Grønlandi og Føroyum.

— Sjálvandi vil tað vera okkurt, sum best hóskar til viðurskiptini í einum ávisum landi, men stórt sæð vil tað undirvisingartilfar, sum landsstýrið í lótu fyrireikar — í sera stóran mun kunna nýtast í Íslandi og Grønlandi eisini.

Endamálið við slíkari felags fiskivinnuundirvising er m.a. at ungfólk ið øllum hesum londum um nøkur ár skal hava fingið sama grundskúla í fiskivinnuútbúgving.

Hetta vil tá vera eitt haldgott stóðir undir at byggja eitt víðari samarbeiði á, endar Tummas Arabo í hesum fyrra partinum av samrøðuni um Vestnorden-projektið.

Lesnaður
til alla
familjuna



Vestnorden-skrivstovan hevur givið grønlendingum góð ráð um eitt nú skipabygging. Myndin er frá skipasmiðjuni í Nuuk (mynd: Grønlandsposten)